

Alle vaarskalveren opfokken en aanhouden tot na afkalven levert Benny Lubbers een aanzienlijk hogere omzet en aanwas. Het stiergebruik is deels aangepast aan de vaarzenverkoop, maar nog belangrijker acht hij de invloed van voeding op de kwaliteit van het jongvee.

De verkoop van afgekalfde vaarzen was geruime tijd een interessante bron van inkomsten voor melkveehouder Benny Lubbers (52). De gevolgen van de mond- en klauwzeerperiode hebben echter ook op zijn bedrijf sporen nagelaten. 'Vóór de MKZ-periode leverde een goede vaars ruim 1800 euro op, tegenwoordig houdt het wel op bij 1100 euro', aldus Lubbers. 'Vroeger was het echt nog handel, mensen boden tegen elkaar op waardoor de prijs hoger werd. Tegenwoordig doen we alleen zaken met Dumeco. We overleggen en dan staat het bedrag vast.'

Samen met zijn vrouw José (50) en zoon Erik (18) houdt Benny Lubbers in het Gelderse Silvolde gemiddeld 43 melkkoeien op 34 hectare grond. Het aanhouden van alle vaarskalveren, de opfok en de uiteindelijke verkoop van deze dieren loopt als een rode draad door de bedrijfsvoering. Bij de bepaling van de stierkeuze stelt de veehouder zich eerst de vraag of hij van de betreffende koe een kalf voor vervanging

van zijn eigen veestapel aan wil houden. Is dat niet het geval dan kiest hij vaak voor een bevruchter met een goede kg-melkvererving. 'Bij de vaarzenverkoop is de melkproductie nog altijd het belangrijkste punt. De gehalten die daarbij horen, spelen zelden een rol. Daarom heb ik bijvoorbeeld de stier Russel alleen gebruikt op koeien waarvan ik de vaarzen op mijn eigen bedrijf wil houden.' Het lijstje van veelgebruikte stieren bestaat uit Nevada, Kirby, December, Grandprix, Trevor en Win 395. Lubbers zoekt zelf de geschikte stier bij een bepaalde koe uit met daarbij het SAP-advies in zijn achterhoofd. Vorig

José, Benny en Erik Lubbers: 'Vroeger was de vaarzenverkoop echt nog handel'

jaar maakte hij een kort uitstapje naar het triple A-systeem. 'Dan ga je heel anders naar je koeien kijken. Maar om alles uit te zoeken, dat vraagt wel heel veel tijd. Die uren steek ik liever in de verzorging van het vee.'

Gras en stro voor jongvee

Terwijl de veehouder en zijn zoon tussen de weidende melkkoeien doorlopen, ver-

tellen ze haast verontschuldigend dat de beste vaarzen meestal verkocht worden. 'De mindere dieren blijven op het bedrijf. Maar je wilt nu eenmaal graag dat de kopers tevreden zijn', vertelt Lubbers. Erik Lubbers wijst de trots van het koppel als één van de eerste dieren aan: de Sunny Boydochter die kort geleden met 88 punten opnieuw is ingeschreven. Vervolgens komt een Addisonvaars richting de veehouder gelopen, een herinnering aan de vele dochters van deze stier die hier op het bedrijf zijn geboren. Benny Lubbers: 'In 2002 was er vanuit het buitenland zoveel belangstelling voor deze stier. Ik heb toen bijna alle Addisonkalveren direct verkocht. Die brachten nuchter gemiddeld 450 euro op, daar kan ik ze niet voor aanhouden. Dus de kleine kalfjes gingen tussen de volwassen dieren mee op de vrachtwagen naar Spanje.'

Bij de zijmuur van de ligboxen staan de iglo's met pasgeboren kalveren. Het oudere jongvee staat in een afgescheiden

Maaïke 40 (v. Celsius), 85 punten. Productie: 2.03 345 11.001 4,15 3,50 LW 116

maïs en onbeperkt kuilgras aangevuld met één kilogram sojaaraap. Met een aanvulling van maximaal negen kilogram krachtvoer realiseerde het melkvee in 2003 een rollend jaargemiddelde van 10.296 kg melk met 4,36 % vet en 3,44 %

Als enige minpunt noemt hij de verhoogde krachtvoerkosten. Het jongvee krijgt vanaf zes maanden tot aan afkalven gemiddeld één kilogram krachtvoer extra om voldoende eiwit in het totaalrantsoen te houden.

Verkoop van vaarzen

Benny Lubbers: 'Bij de vaarzenverkoop is de melkproductie nog altijd het belangrijkste'

gedeelte van de stal. Voor het voerhek ligt een royale hoeveelheid voer, bestaande uit tweederde kuilgras en eenderde stro. Dagelijks mengt de veehouder dit rantsoen door beide voersoorten op de voergang over elkaar heen te brengen en deze te mengen met de weidebloter. Een bewerkelijke methode, die volgens Lubbers echter een beter resultaat levert dan een mengsel uit de voermengwagen. 'Met dit rantsoen krijgt het jongvee een goede penswerking. Wanneer je maïs en kuilgras voert, is de pens eerder verzadigd. Van het gras met stro kunnen ze veel op, ze vervetten niet en de dieren vinden het smakelijk', stelt Benny. Erik vult hem aan: 'Eigenlijk laat je de pens al werken voordat het melkvee is en ze een goede penswerking móéten hebben.' Eenmaal in lactatie krijgen de dieren een rantsoen van twintig kilogram product

Olga 88 (v. Topspeed Kid)
Voorspelde productie: 2.11 8666 4,45
3,40 LW 92

eiwit bij een gemiddelde leeftijd van 4,09 jaar.

Hoge omzet en aanwas

In het weideseizoen gaan de vaarzen vanaf een jaar oud naar buiten. Vanwege arbeidsgemak en voor gezonde benen en klauwen krijgen alle dieren weidegang, maar volgens de veehouder ontwikkelt het jongvee zich beter wanneer het op stal gehouden wordt. 'Jongvee dat tussen juni en augustus geboren is, loopt altijd achter in ontwikkeling op de rest, dit is duidelijk te zien aan de mindere borstomvang. Wanneer ze op een leeftijd van amper één jaar naar buiten gaan, dan missen ze het stalrantsoen dat juist de pens ontwikkelt.' Lubbers geeft aan veel rondgekeken te hebben om de beste manier van jongvee-opfok te vinden, maar over de huidige methode is hij erg tevreden. 'Sinds we het jongvee op dit rantsoen voeren, geeft geen enkele vaars met afkalven minder dan dertig liter.'

Als tegenhanger van de extra kosten is er een hogere omzet en aanwas door de verkoop van de afgekalfde vaarzen. Ter ondersteuning legt Lubbers een bedrijvenvergelijking van de Gibo-groep op tafel. In 2003 was de omzet en aanwas per koe op het bedrijf van Lubbers 447 euro. Vergelijkbare bedrijven behaalden in dit jaar 198 euro per koe. Voorlopig blijft de opfok van vaarzen een interessante bezigheid, maar of Erik op deze manier door wil gaan is nog niet duidelijk. De doelstelling van Lubbers is het uitbreiden van de 410.000 kg melk, hun huidige quotum. 'Als we het bedrijf uit kunnen breiden, dan weet ik niet of je alle vaarskalveren moet blijven aanhouden', overdenkt Erik. 'De hoeveelheid arbeid neemt dan behoorlijk toe. Ik wil in ieder geval wel voldoende aanhouden voor vervanging van de eigen veestapel. De jongveeopfok uitbesteden of dieren aankopen is voor mij geen optie.'

Christel van Raay

